

UTRECHT IN DIALOOG

STEMMEN MAKEN ONZE STAD

134 bewoners van Utrecht gingen in dialoog
over inclusieve democratie

Deze stemmen spraken over:

verbinding & vertrouwen

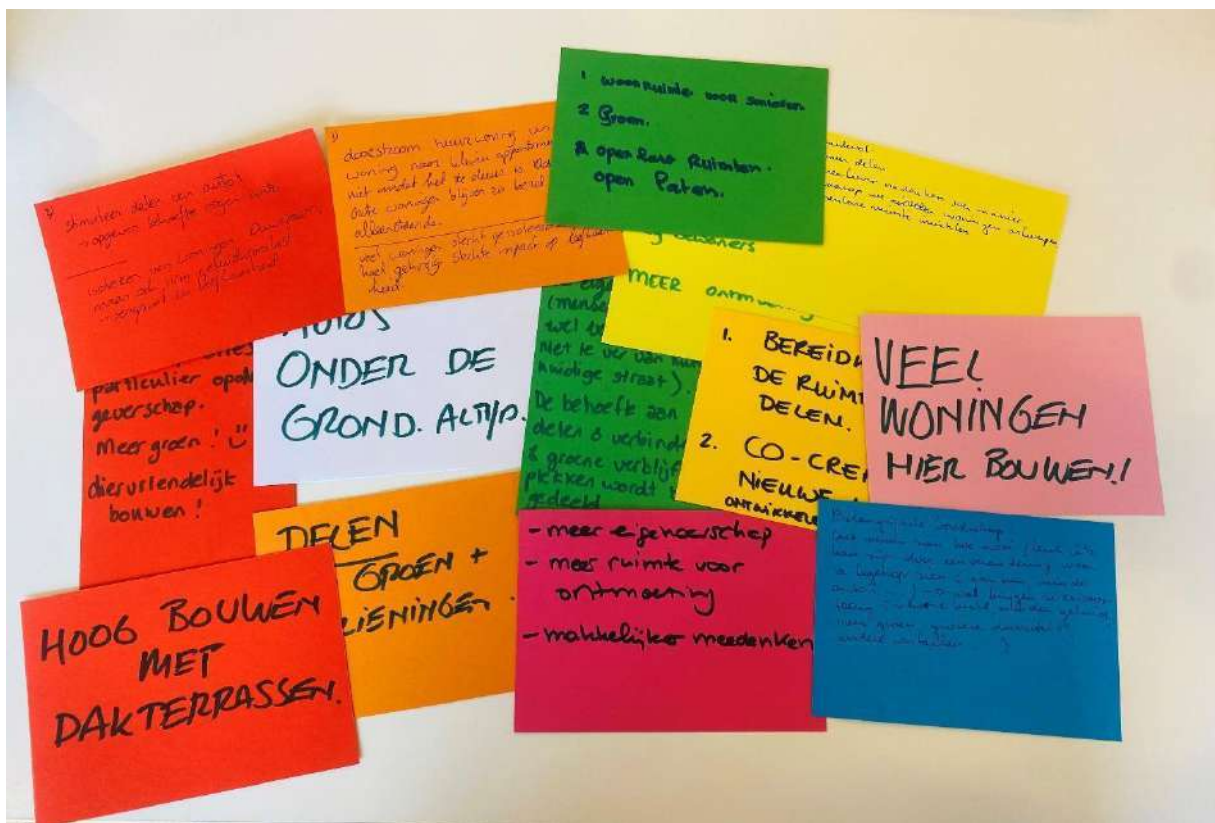
*Met dialoog als cruciale tool voor inclusieve
participatieprocessen*

- Meer verbinding in de buurt
- Vertrouwen in ideeën van burgers
- Gezien, gehoord en betrokken worden
- Heldere kaders: wat kan wel, wat kan niet
- Toegankelijke informatie

Lees verder in het verslag

Verlag campagne en dialoogreeks 'Stemmen Maken Onze Stad'

Nina de Roo
Jorinde Luyts
Josephine Koelman

Inhoudsopgave

Over Utrecht in Dialoog.....	3
Over ‘Stemmen Maken Onze Stad’.....	4
Overzicht van dialogen.....	4
Verslag dialoog ‘Inclusieve Democratie’.....	5
De belangrijkste inzichten uit de wijkdialogen	6
De 5 wensen vanuit bewoners in Utrecht.....	7
Hoe gaan we verder?	8
Bijlagen: Foto’s.....	9

Over Utrecht In Dialoog

Al meer dan 10 jaar is Utrecht in Dialoog facilitator van verbindende en inspirerende dialogen tussen Utrechters met verschillende achtergronden. De dialoog als methodiek maakt een gesprek tussen mensen mogelijk, waarbij er verschillende invalshoeken aan bod komen, er goed naar elkaar geluisterd wordt en ieders bijdrage gewaardeerd wordt. Dit leidt tot nieuwe, verrijkende inzichten en verbondenheid in de stad. We geloven dat het waardevolle gesprek tussen diverse mensen de sleutel is tot het verrijken van onze samenleving en het gezamenlijk oplossen van maatschappelijke problemen.

Utrecht in Dialoog organiseert haar dialogen niet alleen, maar in samenwerking met zowel bewoners, vrijwilligers, partnerorganisaties als het eigen (persoonlijke) netwerk. Ondertussen bestaat het netwerk uit zo'n 75 actieve bewoners en vrijwilligersorganisaties en blijft het groeien.

Samen met bewoner en partnerorganisaties faciliteert UiD dialogen aan de hand van thema's rond actuele maatschappelijke vraagstukken zoals polarisatie, discriminatie, uitsluiting, vluchtelingen, armoede, eenzaamheid en klimaat. Ook worden er dialogen georganiseerd met thema's waar er vanuit een specifieke wijk vraag naar is, bijvoorbeeld persoonlijke thema's als eenzaamheid, seks, veiligheid, vriendschap of de dood.

Utrecht in Dialoog houdt zich bezig met vier belangrijke kernactiviteiten:

- Inclusieve dialoogactiviteiten ontwerpen, organiseren en faciliteren in co-creatie met bewoners (organisaties) en partners rond actuele vraagstukken, ambities en thema's;
- Het trainen van dialoogbegeleiders met verschillende achtergronden in de toepassing van de dialoogmethodiek en het begeleiden van dialoogteams bij het met elkaar verder brengen van thema's/vraagstukken;
- Bekendheid geven aan dialoogactiviteiten, ervaringen en effecten, om brede deelname en toepassing te stimuleren, diversiteit en bereik te vergroten;
- Samenwerkingsverbanden, initiatieven en organisaties adviseren, begeleiden en faciliteren bij het in dialoog vormgeven van maatschappelijke verandering

Meer informatie over de organisatie is te vinden op onze website: www.utrechtindialoog.nl

Over ‘Stemmen Maken Onze Stad’

Aangezien Utrecht in Dialoog zowel een uitgebreid netwerk heeft binnen de verschillende wijken van Utrecht, de stemmen van bewoners hoort en een open en gestructureerd dialoog creëert, verzamelen we altijd veel belangrijke en inspirerende inzichten vanuit bewoners. Onder andere hierom is de campagne ‘Stemmen Maken Onze Stad’ van start gegaan begin 2022, een reeks van 8 dialogen in teken van de gemeenteraadsverkiezingen bestaande uit thema’s die spelen in de stad. 134 Utrechters die zich niet of wel bezig houdt met politiek, zijn in gesprek gegaan over wat er speelt in hun wijk, wat hen bezighoudt en wat ze nodig hebben om in een leefbare, veilige, gezonde en gezellige wijk te wonen. De thema’s die zijn behandeld vallen onder groen, gezondheid, duurzaamheid, armoede, leefbaarheid en wonen.

Van elk dialoog zijn inzichten verzameld en verwerkt in dit verslag. Met de uiteindelijke verzameling willen wij een beeld scheppen van verschillende perspectieven uit Utrechtse wijken, wat bewoners bezighoudt, wat men zelf al doet voor het verbeteren van de stad en wat de gemeente hierin kan betekenen.

Overzicht van dialogen

- 12 januari: Startbijeenkomst ‘Inclusieve Democratie’ Online (Zoom)
- 10 februari: ‘Wijkwensen’ in Buurtcentrum Terwijde
- 11 februari: ‘Thuis voelen in je wijk’, Resto van Harte in Parkwijk
- 15 februari: ‘Slopen en Vernieuwen’, Staatsliedenbuurt & Lauwerecht, Buurtcentrum de Leeuw
- 17 februari: ‘Invloed hebben in je stad’, de Kargadoor
- 4 maart: ‘Samenwerken aan een mooie wijk’, Buurthuis de Nieuwe Jutter
- 7 maart: ‘Gezond wonen in Lunetten’, De Musketon
- 10 maart: ‘Groen in de binnenstad’, de Kargadoor

17 februari, de Kargadoor (Binnenstad) - Invloed hebben in je stad

Verslag bijeenkomst ‘Inclusieve Democratie’

Deze online bijeenkomst was niet gelinkt aan een specifieke wijk en bracht zo’n 25 actieve wijkbewoners, burgerinitiatieven, ambtenaren en beleidsmakers bij elkaar. De meerderheid hiervan had al ervaring met participatieprocessen binnen of met de Gemeente Utrecht.

Een goede samenstelling om ‘best practices’ uit te wisselen en stil te staan bij de rol van dialogen in democratische vernieuwing, het samenspel tussen bewoners (initiatieven), wijk coöperaties, sociaal ondernemers, zorg, onderwijs, welzijn en overheid. De belangrijkste inzichten lichten we hieronder toe.

Waar kunnen we van leren?

Positieve ervaringen van deelnemers met betrekking tot inclusieve wijkdemocratie:

- Het betrekken van inwoners vanaf het beginstadium binnen (bouw)projecten;
- Het zien van inwoners als gelijkwaardige partners;
- Het voeren van dialogen om met een breder publiek in gesprek te raken over duurzaamheid, nieuwbouw en sloop, jongerenparticipatie en verkiezingen en het creëren van verbinding tussen bewoners;
- Gemeenteraadsleden die zich openstellen en meedenken met wijkbewoners;
- Een diverse loting van deelnemers, het versturen van een persoonlijke uitnodigingsbrief van uitgelote brief (Burgertop Lunetten);
- Initiatievenfondsen voor meer groen op straat;
- Het ondertekenen van petitie's;

Welke thema's vinden deelnemers belangrijk wanneer het gaat om inclusief democratisch betrokken te zijn?

- Vergroening
- Vrije en gelijke samenleving
- Hoe houden we het ‘leuk’ voor jongeren?
- De doorstroming en groei van de stad

Welke dromen leven er bij deelnemers wanneer het gaat om een inclusieve democratie in hun wijken?

- Als inwoner invloed hebben en betrokken worden bij besluitvorming van bovenaf: ‘het idee hebben dat er geluisterd wordt’
- Een actief buurtteam om continuïteit te waarborgen
- Geïnformeerd zijn over ontwikkelingen in de buurt: wat gebeurt er in de wijk, en hoe kunnen we daar invloed op hebben?

De belangrijkste inzichten uit de wijkdialogen

De werkvorm die gehanteerd is om de belangrijkste inzichten te verzamelen, is het gebruiken van gekleurde kaartjes, waar dialoog deelnemers aan het eind van ieder dialoog zijn of haar belangrijkste inzicht op kan schrijven. Deze verzameling van kaartjes zijn dus per dialoog bewaard, waardoor we na het einde van de dialoogreeks overbleven met een grote stapel kaartjes met ‘stemmen uit de stad’.

Om de rode draad van deze stemmen in kaart te brengen heeft er op 14 april 2022 een werkatelier plaatsgevonden waarbij dialoogdeelnemers en betrokkenen van Utrecht in Dialoog deze opbrengsten hebben geanalyseerd.

Uit deze analyse zijn 5 concrete wensen geïdentificeerd die het sterkst naar voren komen uit de 8 dialogen uit de reeks. Hierbij waren er in totaal 134 bewoners uit wijken van Utrecht aanwezig. Deze wensen geven dus een goed beeld van wat bewoners in Utrecht graag zouden willen zien en wat ze belangrijk vinden.

15 februari, Buurtcentrum de Leeuw, (Staatsliedenbuurt/Lauwendrecht, Noordoost) - Slopen en Vernieuwen

17 februari, de Kargadoor (Binnenstad) - Invloed hebben in je stad

De vijf wensen van bewoners van Utrecht

1. Meer vertrouwen, flexibiliteit en creativiteit bij het faciliteren van ideeën van burgers.

'Werken vanuit vertrouwen werkt beter dan vanuit regels!'

'Begin bij ieder goed idee met: JA'

'Wees creatief: wat kan er wel'

'Bewoners meer laten proberen en vertrouwen'

'Regels en vergunningen versoepelen'

Als je bewoners wilt betrekken en wil laten bijdragen aan hun gemeenschap, vraagt dat om meer ruimte voor bewonersinitiatieven en ruimte voor experimenten.

2. **Vindbare, duidelijke en toegankelijke** informatie

'Toegankelijke uitleg voor iedere bevolkingsgroep in Utrecht over hoe het gemeentelijke systeem werkt'

Zowel bewoners als overheid moeten oog hebben voor de informatievoorziening, zodat deze vindbaar en begrijpelijk is voor alle bewoners.

3. Duidelijke kaders over wat wel en niet kan en een goede terugkoppeling tijdens participatieprocessen.

'Een terugkoppeling naar bewoners waarom bepaalde besluiten zijn genomen'

Om teleurstellingen te voorkomen, moeten kaders vooraf goed duidelijk zijn en tegelijkertijd is het stimulerend om burgerinitiatieven te ondersteunen, wanneer daar in de buurt draagvlak voor is. Belangrijk daarbij is om ook het besluitvormingsproces inzichtelijk te maken.

4. De mogelijkheid van **verbinding tussen bewoners en de daarbij horende voorzieningen**. Bewoners noemden bijvoorbeeld het organiseren van buurt evenementen of het faciliteren van locaties.

'Dat mensen die alleen zijn niet buitengesloten worden.'

'Een goed buurtcentrum in Vleuterweide, een huiskamer waar je naar binnen kunt lopen.'

Zoek naar plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. En doe extra moeite om mensen te bereiken, die minder uitgesproken zijn.

5. **Gezien, gehoord en betrokken** worden.

'Geef vrijwilligers de ruimte. Luister en bied hulp'

'Betrek burgers, luister en handel ernaar'

'Projecten samen ontwikkelen, met alle betrokkenen en dus ook burgers!'

'Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor ons groen.'

Regelmatige en terugkerende ontmoetingen en gesprekken tussen bewoners en de overheid zijn belangrijk om ervoor te zorgen dat burgers zich gezien en gehoord voelen.

4 maart 'De Nieuwe Jutter' (Rivierenwijk) - Samenwerken aan een mooie wijk

Hoe gaan we verder? Verbinding & Vertrouwen

Naast het delen en kenbaar maken van de uitkomsten van deze dialogen aan zowel deelnemers, bewonersorganisaties, partners, beleidsmakers en -uitvoerders wil Utrecht in Dialoog bijdragen aan het vervullen van eerder genoemde wensen, met name wensen 1, 4 en 5. Onze ervaring is dat de activiteiten en de dialoogmethodiek die we gebruiken:

- Het **vertrouwen** tussen burgers en het gemeentelijk apparaat vergroot. Door gesprekken van mens tot mens te voeren op gelijkwaardige basis begrijpen burger, ambtenaren en beleidsmakers elkaars perspectief beter. Zo zorgde de aanwezigheid van een gemeenteraadslid bij de dialoog over 'Gezond wonen in Lunetten' er voor dat deelnemers meer inzicht kregen in de complexiteit van het woningtekort en beperkte invloed die de gemeente hierop kan hebben.
- Zorgen voor meer **verbinding** in de wijk. Dialogen zijn gesprekken die verbinden in plaats van polariseren, waar iedereen welkom is en gehoord en gezien wordt.
- Er aan bijdragen dat mensen zich gezien, gehoord en betrokken voelen tijdens **participatieprocessen**. We geven ruimte aan het delen van ervaringen en wensen, en kijken daarna wat ieder vanuit zijn of haar positie kan doen om het ideaal dichterbij te brengen. Hiervoor zijn er wel een aantal noodzakelijk randvoorwaarden, met name dat beleidsmakers en -uitvoerder aanwezig en/of betrokken zijn, en dat er helder gecommuniceerd wordt over het doel van het gesprek. Gaat men met de uitkomsten van deze gesprekken verder? En hoe?
- **Laagdrempelig en inclusief** is. Gezien we tijdens een dialoog persoonlijke wensen en ervaringen uitwisselen, hoeft iemand geen kennis of expertise te hebben met betrekking tot het thema. Iedereen kan meepraten, ieder perspectief verrijkt het gesprek.

Dialoog als cruciale tool voor inclusievere participatieprocessen

Gezien betrokkenheid vanuit de gemeente een belangrijke voorwaarde is, kunnen we het beste bijdragen met onze methodiek en netwerk van vrijwilligers en partners aan participatieprocessen die actief worden ondersteund door de gemeente. We denken aan wijkplatforms, inspraakavonden, maar ook burgerberaden.

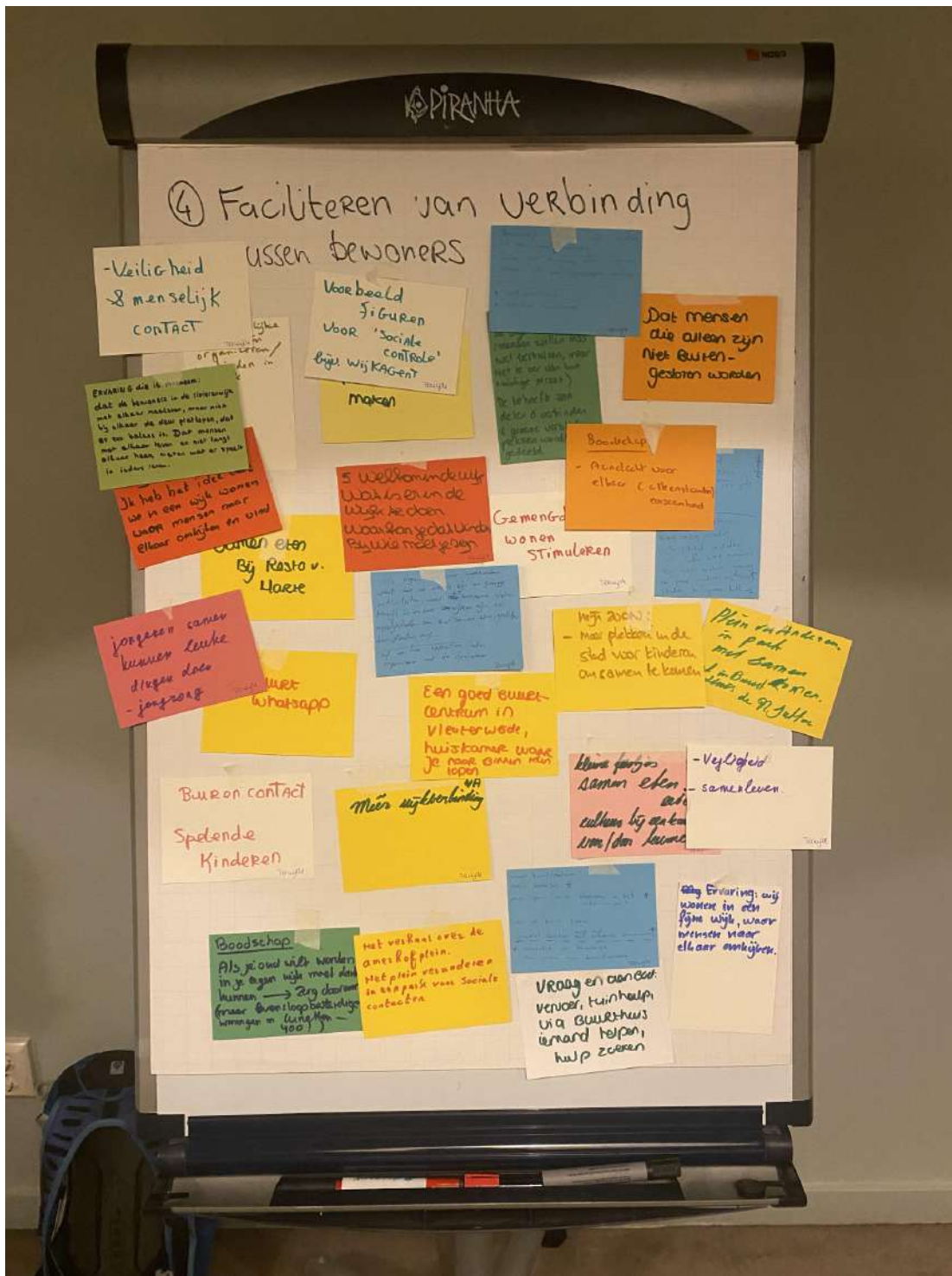
De dialoogvorm is een beproefd middel voor meer toegankelijkheid en verbinding. Het maakt dat burgers, beleidsmakers en -uitvoerders eerst écht luisteren naar elkaar. Dit creëert een vruchtbare bodem om vervolgens beter met elkaar samen te werken.

Ben jij een burgerparticipatieproces vorm aan het geven?

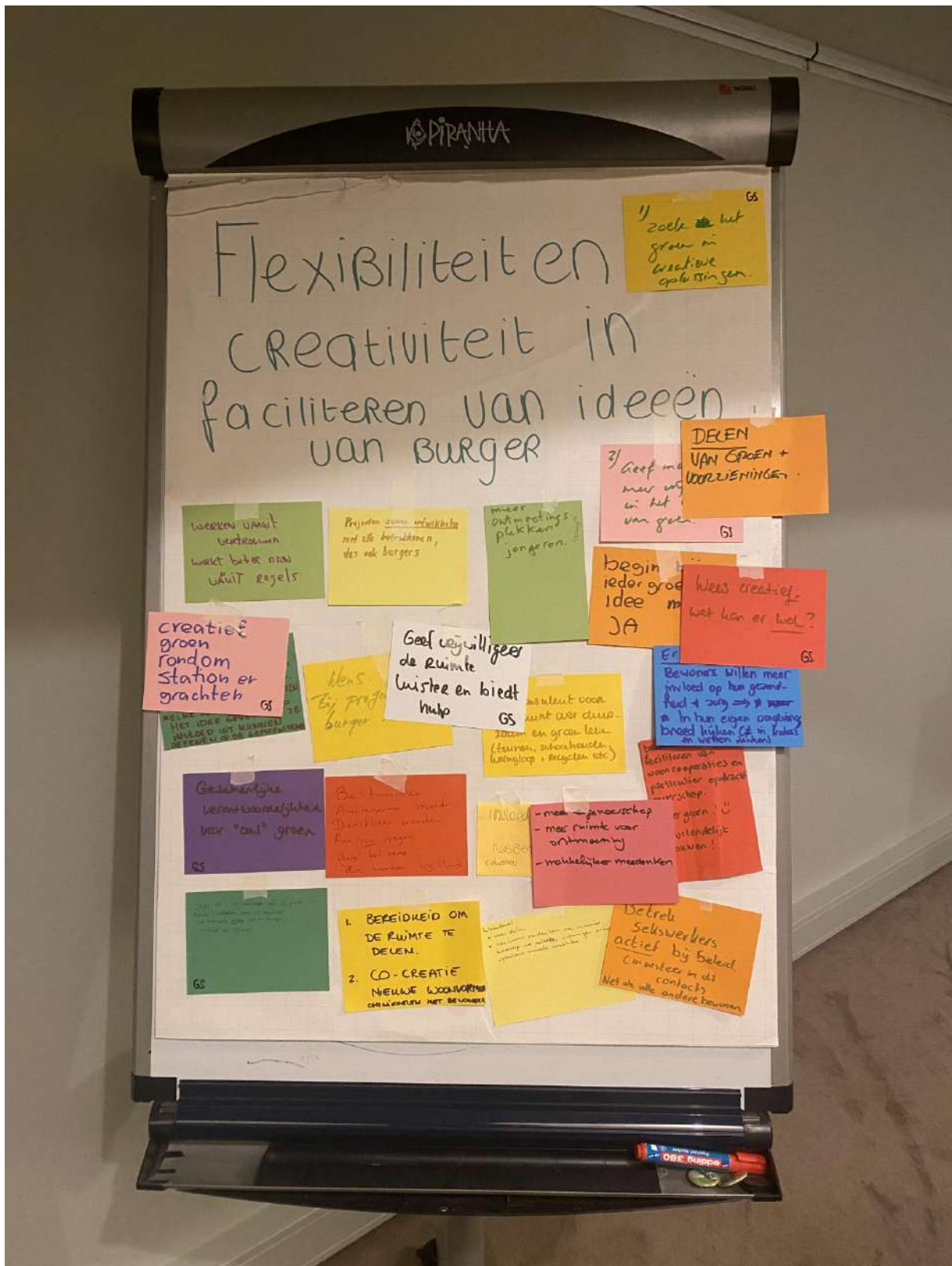
We helpen graag mee om nog meer verbinding in jouw participatieproject te brengen. Met onze kennis van dialoog en ons netwerk van partners en vrijwillige dialoogbegeleiders.

Wil je ook aan de slag met dialogen? Neem contact met ons op via info@utrechtindialoog.nl, we maken graag kennis met je!

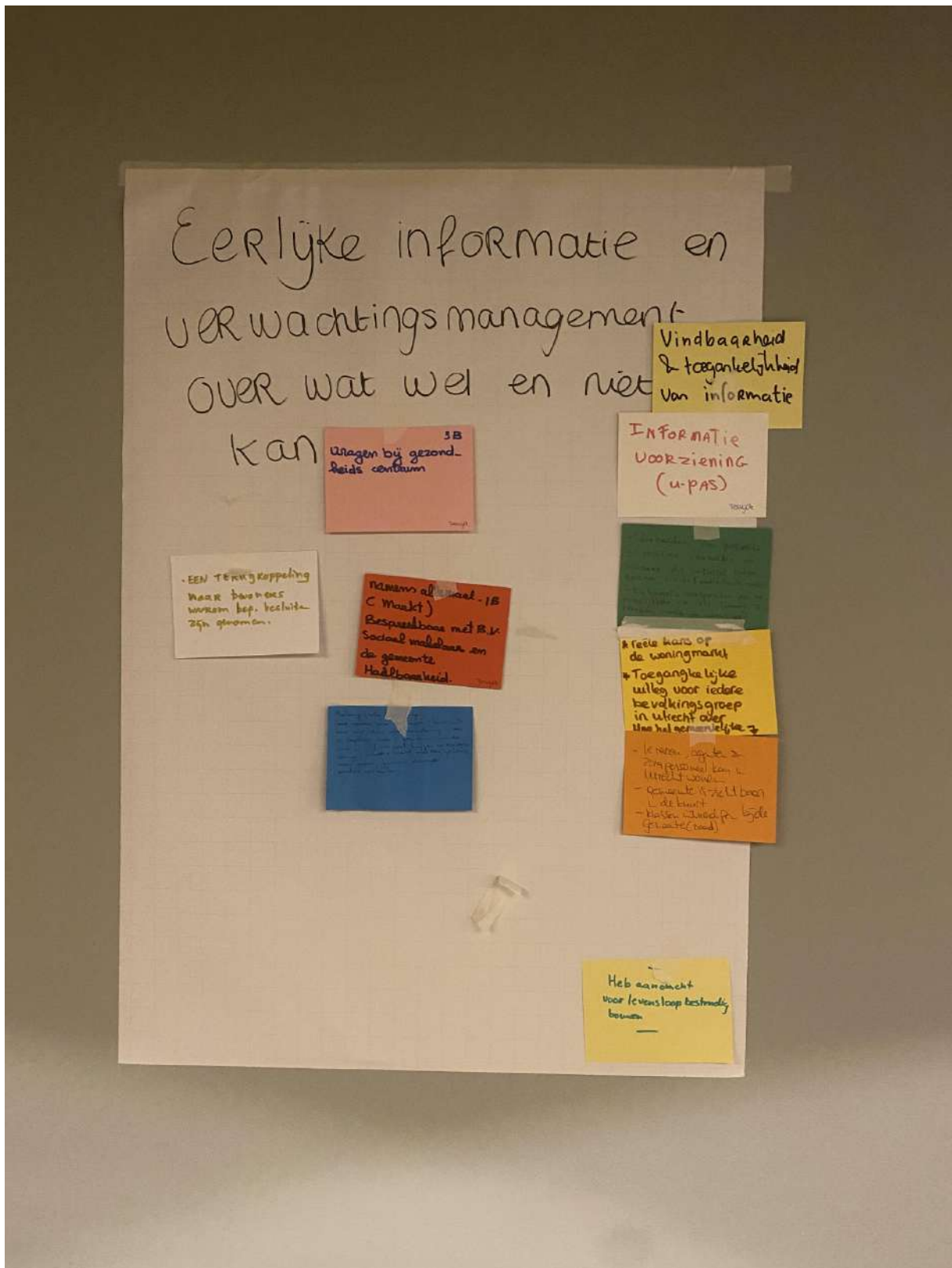
Bijlagen: Foto's van verzamelde inzichten

14 april, Maliebaan 45 'Werkatelier' - Werkvorm

14 april, Maliebaan 45 'Werkatelier' - Werkvorm

14 april, Maliebaan 45 'Werkatelier' - Werkvorm

③ Oprecht Luisteren en Gelijkwaardigheid

Tijn als de gemeente
Luistert naar
bewoners Lunetten.

de gemeente heeft een
rol te spelen in de
aanpak van de
problemen. Het is
aan de bewoners om
de problemen te
melden en de gemeente
om de problemen op
te lossen.

2. Maak het burgers zo
makkelijk mogelijk om
Delt met
condities te maken
GS

aan raadsleden:
bewoners meer laten
proberen en vertrouwen
Regels & vergoedingen
verwijderen

▫ Mandaat voor
geluisterverlof
- vergo (auto)
- maats
- mechanisme gericht op

Geen zin in willen dat
de bewoners voor de gemeente
de beste zaak zijn burgers
na een jaar weten om een
maats en aanbesteding
aan te nemen. Het is
meer de bewoners die in zijn om
eindelijk te komen en probeer
naar op te lossen.

MEER eigenaarschap
bij bewoners uit buurt
MEER ontmoetingen

Betrek burgers hier,
handel erover
GS

Maar burger/Minister
moeten door de
gemeente worden gezien,
Minister gemeente
de dialoog met bewoners
organiseren

betreft de
geef vrijwillig
de dialoog
hulpe en hand
GS

gemeente
Paul Zuydam
Burger als meer
Stroom/ Zuydam
Mogelijkheden / Acties

1. Gezondheidsaanpak
2. Dialoog fine tuning
op de dialoog en aan
Kijkmiddelen

1. Meer
2. Meer
GS

14 april, Maliebaan 45 'Werkatelier' - Werkvorm